

Chicago (including Western suburbs) newsletter

Working in the USA – Niet weer?!

Jawel, en nog zeker niet de laatste keer. Werken is niet altijd een pretje, zoals we allemaal weten. Zelfs niet in de Verenigde Staten van Amerika. Alhoewel de salariëring veel goed maakt. Het leven is ook weer duurder, dat wel.

Maar het is wel een al dan niet zinvolle invulling van de dag, en in ieder geval Amerikanen zijn er van overtuigd dat het doodnormaal is om dat vrij letterlijk te nemen. Daarom is er niet alleen een heleboel over te zeggen, maar kun je veel zaken in Amerika ook aan de hand van werkomstandigheden en –mentaliteit beschrijven.

My cubicle is my castle

Mensen zijn net apen, maar dan met een sterk ontwikkelde territorium drift. En nergens is dat duidelijker te zien dan in een Amerikaans kantoor. Iedereen kent de verhalen van de manager die bij promotie als meest zichtbaar bewijs een net iets groter kantoor krijgt. Met natuurlijk ook een groter bureau, een mooiere stoel, beter uitzicht, enzovoort. Dat is in Nederland ook zo. Misschien niet zo duidelijk, maar de schermutselingen om een hoekkamer te bemachtigen worden in het Amsterdamse even verbeterd gevoerd als in de stad van Al Capone.

De *cubicle* is echter het *pièce de la resistance* van de Amerikaanse kantoorwerker. Tegelijkertijd haar paradijs zowel als gevangenis van de kantoorlaaf. De kubiekels hier zijn groter dan in Nederland. Ze zijn ook geslotener. Aan drie kanten muren, met een hoogte die normaal een meter 65 is zodat ik er net overheen kan kijken. Bij de *finance department* zijn de muren maar 1 meter hoog. Zou dat een diepere reden hebben? De bureau oppervlakte is een L vorm zodat je de PC in de hoek kunt zetten. Maar als je er een monitor stand onderzet komt de achterkant van de beeldbuis bij sommige modellen kubieken weer tegen de kastjes aan.

Wel veel kastruimte. Zes kastjes die de breedte vullen op sta oog hoogte. Dat is zes keer 30 bij 30 centimeter. Een ladenblok. En zes grote lades die voor opslag van mappen (in folio formaat) te gebruiken zijn. Folio mappen zijn in alle kleuren van de regenboog en dan nog een paar te krijgen, hetgeen bij sommigen tot een zeer geordend resultaat leidt als de lades worden opengetrokken. Het opslaan van papieren gebeurt in kartonnen mappen en niet in de doorzicht plastic exemplaren die in de oude wereld gebruikelijk zijn. Deze mappen kunnen echter niet teveel paperassen bevatten, zodat je er al snel veel nodig hebt. De soort van dikke nota's die in Nederland de norm zijn passen er in ieder geval niet in. Misschien dat Amerikanen daarom wel niet van lange stukken houden. Deze mappen zijn uiteraard ook in alle kleuren van de regenboog etc. te verkrijgen, zodat je blij bent als je de la weer dicht kunt schuiven.

De stoelen die door de werkgever ter beschikking worden gesteld zijn uiteraard van goede kwaliteit. We willen geen RSI klachten bestendigen, en deze stoelen hebben een ingebouwde achteroverleun *capability* die goed van pas komt bij het lezen van die dikke pakken vaderlandse lectuur die ik geregeld krijg. Mag ik daar wat over opmerken? Geachte collega's, als jullie in de engelse taal iets schrijven, denk er dan aan dat Engels de perfecte taal is voor het compact opschrijven van wat je wil zeggen. Dus niet nederlands rechtstreeks in het engels vertalen. Is slecht voor m'n rug. Ook potloden en pennen zijn in alle kleuren van de etc. verkrijgbaar. Pennen kennen een behoorlijke variëteit aan puntdiktes, Altijd even op letten voordat je iets opschrijft! Potloden zijn zachter, en schrijven daardoor dikker dan de niet meer met lood gevulde Bruijnzeels die in Nederland gewoonte zijn. Aantekensblokken zijn uiteraard

alleen in Letter formaat voorhanden hetgeen de praktische waarde van aantekenmappen uit Nederland niet ten goede komt. Maar ze zijn ook in kleinere formaten voorhanden, al dan niet als post-it of als ringband. Het merk is BT Office Products, in Nederland bij de oudere lezers bekend onder de naam Bühman Tetterode. *Just some trivia*. De *binders* komen in het drie banden formaat dat we allemaal kennen van de IBM literatuur van vroeger, en zijn veel dikker dan de Nederlandse tegenhanger. Tussenbladen zijn verkrijgbaar in alle kleuren etc.

De *cubicle* is echter vooral uitdrukking van de eigen persoonlijkheid. Sommige, de meeste eigenlijk, zijn omgetoverd tot persoonlijke paleisjes die niet veel te raden overlaten over de hobby's, familieomstandigheden, en *professional accomplishments* van de bewoner. De bruine muren, van een soort van stoffen overtrek die helaas ook in ons huis in de *family room* te vinden is, worden bijna overal aan het zicht onttrokken door kindertekeningen, uitgeknippte krantencolumns, afdrukken van diploma's, bewijzen van het volgen van een cursus, en natuurlijk een hanger voor je jas. Je kunt ook ophangrekjes krijgen waar je de eerder genoemde kartonnen mappen in kunt doen zodat papieren die je vaak nodig hebt voor het pakken hangen.

Sommigen, met name de echte *nerds* onder de ITers gaan verder, veel verder. Er zijn er die PC's sparen. Een collega van mij, ik zal zijn naam niet noemen, spaart non-Y2K *proof* computers. Hij heeft er al drie. Ook PC's van collega's die vertrekken worden zonder pardon ingepikt, bios eruit om het password blank te maken, en vooruit met de geit. Opblaasbeesten van twee meter hoog komen ook voor, evenals kartonnen reclameborden voor software of gewoon voor een favoriet voedingsmiddel. Een levensgrote Marlboro cowboy is op de 22e verdieping gesignaleerd. En als iemand treinengek is wordt dat in de *cubicle* breed uitgemeten. *The spy who sagged me*, de melig misselijk makend mislukte persiflage op James Bond resp. *the Persuaders*, heeft in Chicago ook veel liefhebbers. Komt omdat Austin Powers al jaren een lokale favoriet is. Waarom is mij volstrekt een raadsel. Je hebt geen idee hoeveel poppen en andere parafernalia van deze misfilm niet alleen te koop worden aangeboden, maar zelfs worden aangeschaft en vervolgens trots tentoongesteld in het eigen kantoorterritorium.

Mag je een *cubicle* zo maar binnenlopen? Natuurlijk niet. Altijd even aankloppen. Maar dat mag je wel ook doen als iemand aan de telefoon zit. Even laten weten dat je contact wil, dan komt het meestal wel goed. Op iemand staan wachten die aan het bellen is kan, maar iemand zit in z'n eigen privé ruimte en dan kan het even duren want Amerikanen voelen zich in hun *cubicle* extreem op hun gemak.

Radio's zijn natuurlijk verboden op kantoor, en daardoor vindt je in hooguit een op de drie een exemplaar. Daar komt meestal gouwe ouwe muziek uit. Op de *syndicated* amusementsfabrieken die de radio zenders tegenwoordig zijn biedt dat de meeste omzet met de minste risico's iemand te *upsetten*. Zo wordt een wandeling door een kantoortuin als een uitstapje in Hoog Catharijne.

Meestal hangen er naambordjes op *cubicles*, maar op sommige verdiepingen wordt zo geregeld verhuisd dat deze in het ongerede zijn geraakt. Ook hier weer hierarchische verschillen in uitvoering, omlijsting (plastic, hout steen, marmer) en belettering. Ach, wat zou het leven saai zijn zonder stands- en andere verschillen in de uitgestrekte kantoorlandschappen van de midwestelijke wolkenkrabbers.

Zielig dat ze zo weinig vakantiedagen hebben

Ja dat is zo. *Mah daa hebn ze 't volgende op gvonden*.

Je hebt *vacation*, vakantie in de ware zin van het woord. Daarvan heb je er tien per jaar, of vijftien, of twintig, zoals ik. Hangt meestal van je rang af. Expats halen makkelijk 30. Daarnaast heb je *floating days*, zeg maar baaldagen. Dat is er een per half jaar. Feestdagen die in het weekend vallen gelden ook als *floating holiday*. Alleen moet je die binnen drie maanden

opnemen. Dan heb je *personal days*, twee per jaar die je naar believen op kunt nemen, maar wel na overleg met de baas, en je moet er een reden voor hebben. Dan zijn er nog speciale occasions waar je vrij en doorbetaald van de baas voor krijgt zoals *jury duty*, overlijden in de eerste graad van familie, en trouwen van dezelfde graad. Je kunt *compensation* krijgen voor teveel gewerkt uren. Je kunt ook onbetaald verlof krijgen, en in de huidige krappe arbeidsmarkt (April 2000) doet niemand daar moeilijk over. Dat heet dan *unpaid absence* of *personal leave of absence*. Je mag maximaal vijf vakantiedagen van het vorige jaar meenemen, maar deze *carryover vacation days* moet je wel binnen drie maanden opnemen. Als je het echt niet meer ziet zitten en zelfs de Prozac je niet meer weet vooruit te branden, of als je gewoon ziek bent, moet je een *illness day* opnemen. Duurt dat langer dan 6 dagen dan val je onder de *short term disability (STD)*.

Er zijn natuurlijk ook nog gewone feestdagen. Sommige zijn landelijk, andere kunnen per staat verschillen. Soms is het alleen de naam die verschilt. *M.L. King day* heet in sommige zuidelijke staten niet naar de grote voorvechter van de mensenrechten. En *St. Patrick's day* is alleen lokaal een verplichte vrije dag.

De feestdagen in Illinois zijn een redelijke doorsnee van wat gebruikelijk is, net zoals alles in deze staat. En voor ABN AMRO het meest relevant. We beginnen het jaar goed met nieuwjaardag (*New Year*) en vervolgen met *Marthin Luther King Day*, dit jaar op de 17e. In februari, dit jaar op de 21e, vieren we dat Amerika een republiek is want dan is het *President's day*. In Boston en sommige buurten van Chicago vieren ze vervolgens *St. Patrick's day*, 17 maart, maar dat is in Illinois geen officiële *holiday*. Pasen is gewoon doorwerken, geen goede vrijdag vrij (behalve in New York), en geen tweede paasdag. Eind mei, bijvoorbeeld de 29e, *Memorial day*. Waarvoor weet ik echt niet. Dan natuurlijk *Independence day*, 4th of July. Schijnt overigens een misverstand te zijn. De declaratie van onafhankelijkheid is op 2 juli goedgekeurd door het parlement in Philadelphia, maar pas op de 4e gedeclameerd. Daarna hebben we vakantie, en die sluiten we de maandag na het eerste weekend van September af met *Labor Day*. Met een o en geen ou. *We're not British!* Vier tot vijf weken later *Columbus Day*, met een grote parade in de stad. *Veteran's day* is 11 november, een dag die alle Europeanen behalve de Nederlanders ook herdenken. En de laatste twee in de rij zijn *Thanksgiving* op een donderdag rond 25 november (een andere logica heb ik er nog niet in ontdekt) en *Christmas*, eerste kerstdag. Als een vakantiedag in het weekend valt mag je hem binnen drie maanden vrij naar keuze opnemen. Dat wel!

En dan natuurlijk nog de *special vacation days*. Daarmee kun je een religieuze feestdag (bijv. *Yom Kippoer*) opnemen zonder dat het vakantiedagen kost. Maar dat geldt alleen als je het respectievelijk geloof ook daadwerkelijk aanhangt. Ik geloof dat daar wel een beetje mee wordt gesmokkeld!

Alles bij mekaar 10 tot 20 vakantiedagen en 10 verplichte feestdagen. Overwerk wordt zonder morren desgevraagd in extra vakantiedagen omgezet. Het enige echte minpuntje is dat langer dan drie weken vakantie opnemen op grote weerstand stuit. Men is eerder gewend aan vijf keer per jaar een korte vakantie dan een keer een heel lange. Vandaar dat vliegvakanties erg populair zijn. En door het grote aanbod niet te duur. Maar wel ver vooruit boeken, anders zit je naast een stoel. Wij wilden in December voor *Springbreak* boeken (eind maart), en daar waren we toch echt minimaal drie maanden te laat mee.

Smeerolie

Veel Amerikanen zijn hun bestaan hier als vreemdeling begonnen, zonder de taal goed te kennen. In 1910 was een op de vijf inwoners niet in de V.S. daar niet geboren. In 1990 was dat een op de tien en stijgend. Om toch met elkaar om te kunnen gaan, en om dat communiceren

makkelijk en simpel te maken, is de spreektaal volgestouwd met vaste riedels en zegswijzen, die te pas en vaak in Europese ogen te onpas worden gebruikt. Als bezoeker kun je ze geamuseerd aanhoren, als inwoner maak je het leven voor jezelf een stuk makkelijker als je ze leert gebruiken. Zeker als Hollander, want wij houden ons accent veel minder lang dan andere immigranten.

Excuse me

Meteen zeggen als je iemand ook maar dreigt in de weg te lopen, je iemands persoonlijke sfeer te dicht benadert, als je ergens langs moet, enzovoort enzovoort. Sorry wordt maar heel zelden gezegd, het zal wel iets Engels zijn. Uitspreken als *xsuus mie*. Wordt over het algemeen ook zachtjes gezegd, nauwelijks hoorbaar.

You're welcome

Gaaaap! Dat is wat ik me aan de andere kant van de telefoonlijn voorstel als ze dat zeggen. Altijd als iemand je ergens voor bedankt moet je dit zeggen. Receptionistes en *call center* medewerkers zijn er extreem consequent in, maar eigenlijk doet iedereen het. Kinderen leren het binnen twee maanden. Deze zin is wel enigszins *tricky*, omdat hij weliswaar veel wordt gehanteerd, maar ook door Amerikanen als obligaat wordt herkend. Winkelpersoneel mag het dus wel zeggen, maar vooral als kassiers bij een bank, die je ongeïnteresseerd twee keer opnieuw laten beginnen met het invullen van een *deposit slip* voordat ze er eindelijk tevreden over zijn, deze zin gebruiken, komt het heel erg niet gemeend over.

I'll call you(back)

No you don't! Standaard smoes als je geen verder contact met iemand wil hebben. De mores gebiedt dat je enthousiast doet alsof je er zeker van bent dat iemand inderdaad belt.

How are you (doing)?

Dit moet altijd gezegd worden. Een antwoord is niet obligaat, maar wordt meestal wel gegeven, meteen gevolgd door een terug *and how are you?* Iedereen weet dat het ritueel is, en als je meer dan *good* als antwoord geeft breng je de andere persoon alleen maar in de war. Geen antwoord mag ook, maar wordt als typisch onbeleefd Hollands of Europees gezien.

Appreciated

Voor als iemand de deur voor je open houdt of iets dergelijks vriendelijks doet. Helpt ook om de van verbazing opengevallen mond weer dicht te krijgen want opstaan voor iemand doet in Amerika niemand, dus een dergelijke akte van altruïsme wordt als merkwaardig ervaren. Altruïsme is in de psychologie ook echt een studievak in Amerika. Dat kennen ze in het normale menselijke verkeer gewoon niet.

Have a nice day

Met de voor de hand liggende varianten *evening* (mag je al vanaf 4 uur 's middags gebruiken), *night*, *weekend*, en de minder voor de hand liggende *holiday/vacation*. *Good* in plaats van *nice* mag ook. Probeer dit niet cynisch te zeggen. Dat vereist enige oefening. Meerijden met de bus en als laatste uitstappen zodat je hoort hoe de andere passagiers het zeggen is een goede leerschool.

Let me give you an advice

Een magische zin die Amerikanen als een ware mantra zullen herhalen. Trap er niet in! Het is, net als die andere mooie woorden, een zegswijze die zo verweven is met de ingeprente automatismen in de linker parietele hersenkwab dat ze hier niet eens

registreren dat ze het doen. Een advies is geen advies in de Europese zin van het woord. Het is geen doordachte poging waarde toe te voegen aan het afwegingsproces van een door een gebrek aan informatie geplaagde ziel. Het is een mening, een op de oogkappen die elke Amerikaan gewend is te dragen gebaseerde private mening, en daardoor voor de gemiddelde Europeaan minimaal niet van toepassing.

Go easy on the ..

bijv. met ijsblokjes als je frisdrank bestelt om te voorkomen dat je alleen ijsklontjes en geen drank hebt. Vooral in Chicago een noodzaak vanwege de smaakverpestende fluoridisering van het water. Herinner je nog dat Rotterdam vroeger water in wilde voeren uit Noorwegen. Zo als het daar uit de kraan smaakte smaakt het hier ook. En het ruikt nog erger!

Thank you

Altijd en overal dankjewel zeggen. Niet doen, ook als het voor ons gevoel volstrekt overdreven is, wordt als zeer ongepast ervaren, en vermindert de kansen op bijvullen van je koffiekop in een *diner* aanzienlijk.

Cool

In Nederland typisch een uitdrukking die door wat oudere kinderen wordt gebezigd, is het hier juist een teken van instemming voor volwassenen, mannen zowel als vrouwen. Mag voor elke *toys for the boys* of ander technische prul (bijv. software, of een stuk hardware, een auto, een stuk gereedschap) worden gebruikt. De o wordt korter getrokken als in Nederland gebruikelijk is waardoor de nadruk op de k-klank komt te liggen.

Een vies praatje

Het volgende stuk mag je alleen lezen als je een sterk gestel hebt. Je bent gewaarschuwd. Maar ik schrijf erover voor je eigen bestwil. Want je moet het wel weten. Want als je in de V.S. op bezoek bent, en je weet er niet van, en je wordt er in hoge nood mee geconfronteerd, dan is het een onaangename verrassing. Een zéér onaangename verrassing.

Een van de meest opvallende uitingen van de vreemdsoortige manieren waarop Amerikanen met *privacy* omgaan is in alle *suburbs* te zien: de tuinen hebben geen afscheiding! Alleen gezinnen met kinderen nemen de moeite een hek om hun tuin te zetten. En omdat alle tuinen eender zijn, een groot grasveld, in de buurt van het huis een lage heg, en min of meer willekeurig verspreid een paar bomen en struiken, is de enige zekere manier om te weten in welke tuin je je bevindt in te schatten waar halverwege tussen de huizen zich bevindt.

Amerikanen zijn zo gewend dat anderen respect hebben voor hun *privacy* dat ze toestaan dat deze niet strak wordt afgebakend. Je kunt ook zeggen dat ze zo met zichzelf gepreoccupeerd zijn dat ze niet doorhebben dat anderen hun privé domein kunnen doorkruisen. De meterman mag dan ook onaangekondigd door de tuin lopen om de meterstand op te nemen. Het moet ook wel praktisch blijven! Meters zitten meestal aan de achter-of zijkant van een huis aan de buitenkant. Onze kinderen zijn zich een keer het apelazerus geschrokken toen ze een uurtje alleen thuis waren en opeens een vreemde vent in een grijs pak met een apparaat in z'n knuist door de tuin zagen lopen.

Openbare toiletten in Amerika zijn net zo. Iedereen heeft weliswaar een privé plek, maar zoals jullie allemaal van film en TV weten bestaat de omheining van een toilet in een publieke ruimte niet uit een gewone muur, maar uit dunne wandjes, meestal plastic, die op 30 tot 40 centimeter van de vloer beginnen en ongeveer twee meter hoog zijn. Dat levert veel interessante en nuttige wetenswaardigheden op.

Zo heb ik nooit geweten dat de geluiden die ik zelf op een toilet al doende wat in ieder geval voor de heren der schepping de zittende bezigheid op een toilet is, ik had je gewaarschuwd, maak, in het geheel niet uniek zijn, maar algemeen gebruikelijk zijn. Sterker nog, maar dat kan aan dit land en haar keuken liggen, het kabaal is soms daadwerkelijk deprimerend. Als je de pech hebt tussen twee bonen eters terecht te komen is het decibellen leed niet te overzien. *Feeling embaressed* geeft niet voldoende uiting aan de uitgesproken en nauwelijks te onderdrukken neiging de zittende positie per onmiddellijk te verlaten en schielijk de auditieve hel te ontvluchten.

Dit alles wordt erger gemaakt en versterkt door het feit dat je bij binnenkomst, en soms ook tijdens je verblijf, schoenen en broek van je mede bezoekers duidelijk waar kunt nemen. Hé, is dat niet meneer Pieterse van de boekhouding! Hij had toch die opvallende kleur schoenen aan die zo afsteekt bij dat donkerblauwe pak? Nou, nou, die mag ook wel eens wat minder vaak naar *Taco Bells!* Het lijkt wel de soundtrack van *Saving private Ryan!* Als je je echt opgelaten wil voelen moet je tijdens je verblijf 'n keer niezen. Iedere medezitter wenst je gegarandeerd gezondheid, dan ben je er zeker van bekende stemmen te herkennen, en dan moet je natuurlijk nog bedanken voor de vriendelijke aandacht. Brrrr.

Het enige wat deze *man made hell* overleefbaar maakt is de Amerikaanse WC. Deze onovertroffen waterverspiller verhindert de primaire geurbron tot volle wasdom te komen. En levert bij het doortrekken een fascinerend schouwspel op. De oude modellen, drie en een halve gallon, maken korte metten met welk feestmaal dan ook. De nieuwe "zuinige" modellen, een komma acht gallon, leveren een groter gevecht op. De WC wint altijd, overigens.

Nog een laatste waarschuwing. Zeg nooit dat je naar de WC gaat. Of een toilet. Of dat je een grote of kleine boodschap moet doen. *Nature's call* is zelfs in gezelschap van bekenden *not done!* Het enige wat een Amerikaan aanvaardbaar vindt qua fatsoen is *washroom* of *restroom*. Over de toilet mores bij op bezoek zijn bij Amerikanen zullen we het een andere keer nog hebben. Want dat is weer een heel eigen wereld apart.

Nieuws van het front: Kelly

Deze keer, **Kelly's bluebook**. Dat kennen jullie niet. Maar jullie zijn wel (neem ik aan) bekend met de Nederlandse pendant, het ANWB koersboek. Niet dat het in gebruik nemen *van Kelly's bluebook* in Websites nou technisch zo bijzonder is, gewoon een dik tabellenboek achter een website kwakken, meer is het niet, maar ik wil jullie er een paar oefeningen mee laten doen en zo laten voelen hoe het juiste gebruik van simpele middelen in het kader van Internet technologie, aannames die tientallen jaren een bedrijfssector profijtelijk hielden, omver kan blazen. En in dit geval is *Kelly's blue book* de *culprit*.

Ongeveer vijf jaar geleden zagen de eerste websites voor de aan- en verkoop van tweedehands auto's het licht. Microsoft leverde veelal de technologie, exploiteerd er nog steeds een, en heeft aandeel in een paar andere. Deze ontwikkeling leek dat de druppel die de emmer van de autodealer zou doen overlopen. Mammoet concerns zoals CarMax die in *superstores* door het hele land heen alle merken onder een dak aanbieden met goede garantie en *no price haggle* leken de toekomst. En Internet zou de dealers vervolgens volledig breken. Hun *business model* was niet opgewassen tegen de nieuwe tijd.

Maar het liep anders. Autofabrikanten gingen hun dealers helpen met kortingen, zetten financieringsmaatschappijen op, en hielpen bij het opzetten van Web sites. En nog steeds wordt maar 4% van alle auto's daadwerkelijk via het Web gekocht. Maar wel meer dan de helft wordt er op geadverteerd. Een meerderheid van autokopers gaat eerst op het Web kijken. Daar is nl. alle informatie te zien. En de belangrijkste is de prijs. En daar is Kelly voor.

Een kleine demo. Start uwen browser. Gaat naar CarPoint, <http://carpoint.msn.com>. Kies een willekeurig merk en model, bijv. de bestverkochte in Amerika, de Toyota Camry. Kies dit model en klik op **Go**. De Ford F-150 is de echt meest verkochte automobiel, maar we beperken ons tot *cars* en laten *pick-ups* and *trucks* buiten beschouwing omdat dit soort auto's te specifiek voor het land van de rechte wegen is. Bedenk dat een dollar twee gulden dertig¹ (*Yahoo currency calculator*) of zevenentwintig (*Chicago Tribune*) waard is, en reken de prijs om. In Nederland kost deze auto 60 tot 80K. Komt wel 7 tot 9 procent *sales tax* bij. Maar de prijs is onderhandelbaar. Daarom staat naast de *MSRP* (de *sticker* prijs) de *invoice* prijs, het bedrag dat de dealer betaald. Daar betaal je normaal maar een paar procentjes bovenop als je het slim speelt.

Klik op [View Used modelnaam Pricing & Info](#) En daar staan de prijzen, en een indicatie van de betrouwbaarheid van de oudere jaren. Klik op een prijsrange. Vul een *zip code* in. De onze is 60187, maar enig proberen leerde me dat het niet veel uitmaakt als je een andere invult. Vervolgens kun je het jaar en uitrustingsmodel kiezen wat je zoekt, en exact de accessoires en uitrusting aanklikken van de auto die je zoekt. Daarmee spelend krijg je een idee wat deze auto kost, en welke accessoires hoeveel waard zijn e.d. Uitstekende voorbereiding op de confrontatie met de verkoper! Op sommige auto sites staan zelfs statistieken over percentages van uitrusting en accessoires van bepaalde modellen. Ik ben alweer vergeten welke site dat was. Ik kan me wel herinneren dat er niet veel auto's waren met een lager dan 90% percentage automatische transmissie. Je kunt ook rechtstreeks naar Kelly: <http://www.kbb.com>.

Het zoeken van een tweedehandsauto kan op allerhande sites zoals <http://www.cars.com>, een samenwerkingsverband van Microsoft met de Chicago Tribune, de grootste krant in het middenwesten. Als je daar een tweedehands auto hebt gevonden kun je een *lemon check* laten doen, een rapport op basis van verzekeringsgegevens, die openbaar zijn, inclusief een controle of een auto ooit betrokken is geweest bij een ongeval of een verkeersovertreding of misdrijf. Je kunt ook je financiering of je verzekering *online* regelen. Maar je kunt ook testrapporten met alle mogelijke gegevens bekijken van het model en jaar van de auto die je hebt gevonden.

Het gevolg? De autokoper is perfect voorbereid op het aankoop gesprek. Wij hebben het ook zo gedaan. Niet *online* kopen, maar wel Internet gebruiken om je te oriënteren wat er in de buurt te koop is, prijzen en betrouwbaarheid vergelijken, en daarop gebaseerd een keuze maken. Dat was ik nog vergeten. Als je terug gaat naar de [View used...](#) bij CarPoint zie je naast prijzen ook een balk onder het kopje *reliability*. Klik daar op. Kies een balkje met veel witte vierkantjes. Dan had je beter een Amerikaanse auto kunnen kiezen, maar goed. Volledige informatie over mogelijke pijnpunten van een gebruikt model, inclusief de kosten die gemoeid zijn met het verhelpen van de kwaal. Blijkt zo'n betrouwbare Toyota toch nog wat kwaaltjes te hebben.

Tussentijdse evaluatie

Een vraag die vanuit verschillende bronnen op mij af is gevraagd wil ik nu, na een half jaar in de Verenigde Staten, d.d 1 April 2000, beantwoorden. En dat is of het nu echt bevalt.

Die vraag heeft een kort en een lang antwoord. Het korte antwoord is dat het niet is wat ik er van verwachtte, maar dat we er geen spijt van hebben.

Het lange antwoord is dat het een ervaring is die ik iedereen aan kan raden, maar niet altijd zal adviseren. Om te beginnen is het niet zo makkelijk als het lijkt. De meeste gewone dingen zijn wel te regelen. Je merkt al snel dat Amerikanen een volk op trek zijn, en dat een huis vinden, verhuizen, spullen aanschaffen e.d. hier dagelijkse dingen zijn. School, kennis maken met de

¹ April 2000

buren, een auto kopen, je weg vinden, allemaal dingen die redelijk van een leien dak gaan. Je moet natuurlijk wel zelf initiatief nemen. Er is niemand die je bij de hand neemt, je bent zelf de hele Piet die het moet regelen. Er wordt dan ook weinig gezeurd hier.

Maar er echt inkomen, leven en werken zoals de Amerikanen dat hier doen, is niet zo simpel. Je kunt je werk doen zoals je gewend bent, en daar is niks mis mee, maar er zijn een heleboel van die kleine dingen die hier net niet dat causale gevolg hebben dat ik er in Nederland van zou verwachten. Collegae die mekaar niet mogen, ontwijken mekaar hier echt. Er zijn mensen die in een ander gebouw werken omdat ze als ze op hun eigenlijke afdeling zouden werken de kans zouden lopen iemand tegen het lijf te lopen en dat willen ze niet. Als je iemand om informatie vraagt dan komen ze vriendelijk en open over, maar achteraf blijkt vaak dat er toch wel een heel behoorlijke politieke agenda achter zat. Van managers mag je dat verwachten, maar hier is dat op elke laag in de organisatie het geval. Het individualisme is hier erg doorgeschooten en bij tijd en wijle komt dat koud en kil en onprettig over. *The old continent* heeft hierin zonder meer grote voordelen op de nieuwe wereld. Ook qua woonomgeving. Amerikanen zijn grote natuurliefhebbers. Dat moet ook wel, want de stedelijke woonomgeving, zeker de randstedelijke, biedt bijzonder weinig genot voor het oog. En het platteland is ook niet direct de weldadige afwisseling voor het oog die een lange reis over de Duitse Autobahn vaak dragelijk maakt. Kortom, het kost inspanning om er wat van te maken. Het gezellige van Nederland is niet alleen een kwestie van knusse binnensteden en knuddelige omgangsvormen, het is ook een kwestie van de wetenschap dat er zorg voor elkaar is en dat ook vreemden die niks van mekaar motten, elkaar (meestal) respecteren. En dat is iets wat hier ontbreekt. Maar dat doet er niet aan af dat er heel positieve kanten aanzitten zoals de ruimte, comfort, dat er veel te zien en te doen is, en je komt hier ook gewoon aardige en interessante mensen tegen. Een concrete vraag was of de Amerikanen “naar iemand van het 'oude' continent luisteren”. Het korte antwoord: in principe niet. Het lange antwoord is dat in een echte democratie iedereen gelijk is. Jouw woord wordt dus op de merites van het woord gewogen. Jij als persoon wordt gezien als het individu die een opmerking plaatst. En als ik je een advies mag geven, ze zijn hier zeer allergisch voor anonieme autoriteit. “De raad van bestuur stelt” of “de bestuurder is van mening dat” zijn zinnen die bij een Amerikaan de nekharen recht overeind zetten. Je moet dus goed oppassen dat je niet als verlengstuk van het hoofdkantoor in Nederland wordt gezien, want iemand die zo z'n autoriteit probeert waar te maken, daar doen we geen zaken mee. Je moet het zelf waarmaken. Vandaar waarschijnlijk dat Australiërs het hier erg goed doen. Die doen niet anders.

De belangrijkste vraag is natuurlijk hoe de kinderen het doen. Volwassenen kunnen zelf de keuze maken, kinderen moeten mee. Ik moet zeggen dat me dat 100% mee valt. Het was de eerste drie maanden moeilijk, niet continu maar bij tijd en wijle, maar er wordt erg veel georganiseerd voor kinderen, ze krijgen op school meer aandacht als in Nederland (veel kleinere klassen en altijd een klassehulp), en het barst hier in de buurt van de immigranten kinderen en daar is het makkelijk contact mee krijgen. En Nederlanders pikken de taal makkelijk op. Veel makkelijker dan Oost-Europeanen of Oost-Aziaten, de twee grootste groepen buitenlanders hier. De Mexicanen, de grootste groep over heel Amerika heen, komen we in de buurt waar wij wonen bijna niet tegen.

Dus zolang je niet te veel vasthoudt aan je eigen normen en je flexibel opstelt tegenover andere manieren van omgaan met mensen, zonder je eigen waardes te verliezen, is het geen slecht land om naar te verhuizen. Zou ik hier willen blijven? Voorlopig blijf ik op het standpunt van niet. Ons wordt regelmatig voorbeelden genoemd van Nederlanders die na twee of drie jaar hun mening hebben herzien en hier zijn gebleven, maar dat zie ik ons nog niet doen. Wonen en werken in Amerika verbreed je ervaring, en helpt je een heleboel ontwikkelingen die vanuit

deze kant van de Atlantische Oceaan op Europa afkomen beter begrijpen hetgeen in de IT wereld geen overbodige luxe is, maar Nederland is ook een erg goede plek om te wonen. Waarvan akte.